

ZIĘLNIK

EKONOMICZNO-TECHNICZNY

PRZEZ

Józefa Gerald-Wyżyckiego.

ZIELNIK Ä

EKONOMICZNO-TECHNICZNY,

C Z Y L I

Opisanie Drzew, Krzewów i Roślin dziko rosnących
w kraju, jako też przyswojonych, z pokazaniem
użytku ich w Ekonomice, Rękodziełach, Fabry-
kach i Medycynie domowej, z wyszczegół-
nieniem jadowitych i szkodliwych,

O R A Z

**mogących służyć ku ozdobie ogrodów
i mieszkań wiejskich.**

UŁOŻONY

d l a

(GOSPODARSTWO GOSPODOSTWO)

P R Z E Z

Józefa Gerald-Wyżycznego.

*Hæc scripsi non summi otii abundantia, sed
amoris erga te, et pro bono publico.*

CIC. AD TULL.

Tom II.

Nakładem Autora.

W I L N O.

DRUKIEM JÓZEFA ZAWADZKIEGO.

1845.

Ä

ODDZIAŁ TRZECI.

**Rośliny zielne, Grzyby
i Mchy.**

Pozwolono drukować pod warunkiem złożenia po wydrukowaniu egzemplarzy prawem przepisanych w Komitecie Cenzury. Wilno, 1843 r., 25 Sierpnia.

Cenzor JAN WASZKIEWICZ.

Exemplarze nieopatrzone własnoręcznym podpisem i pieczęcią Autora, prawnie poszukiwane będą.

J. Geralt Wyzycki

A

ODDZIAŁ TRZECI.

ROŚLINY ZIELNE.

KLASSA II. RZĄD JEDNOSŁUPKOWY.

N. 187.

Trud lekarski. 24. *Gratiola officinalis.*

Łodyga 1—1½ stopy wysoka, gładka, pojedyncza, niekiedy gałęzista, czworoboczna; liście naprzeciwległe, bezogonkowe, jajowo-lancetowate, drobno-piłkowane, gładkie, trzynerviste; kwiaty wyrastają z kątów liści górnych na szypułkach, blado-żółtawe; szypułki jedno-kwiatowe; korona niekształtna, 5cio-dzielna, wielka, paszczekowata, gardziel osadzona siarczystymi włoskami; korzeń żółtawo- i czarno-członkowaty. Rośnie na mokrych łąkach i błotach. Kwitnie w lipcu. Cała roślina ma smak obrzydliwie gorzki, żadne też bydłę jej nie tyka; zielona, albolii też sucha między sianem, zażyta obficie, sprawia koniom biegunkę. Nieoświecone pospólstwo w niektórych okolicach używa jej na purgaus, oraz jako środek domowy przeciw wszystkim chorobóm; jednakże nieostróżnie lub w znacznej ilości zażyta, smutne okazała skutki, a nawet i śmierć samą. Medycy z wielką tylko ostrożnością przepisują jej zażycie.

A